

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 13 lutego 2013 r.

DOLiS/DEC-143/13/8712/8720,8723

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2 i art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani A. K. oraz Pani M. M., , dotyczącej przetwarzania ich danych osobowych przez U. Sp. z o.o., ,

umarzam postępowanie.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani A. K. oraz Pani M. M., (zwanych dalej również Skarżącymi), dotycząca przetwarzania danych osobowych Skarżących przez U.Sp. z o.o., (zwaną dalej Spółką).

Skarżące wniosły o zbadanie wydarzeń mających miejsce na przestrzeni od grudnia 2011 r. do marca 2012 r. pomiędzy nimi a Spółką. Wskazały, że mimo, iż abonentką Spółki jest Pani M. M., od grudnia informacje o nabytych usługach zaczęły napływać na adres [...], który należy do Pani A. K.. Skarżące podniosły również, że Pani A. K. nigdy nie była abonentką Spółki, oraz, że w związku z tymi nieprawidłowościami została złożona reklamacja w Spółce, a Spółka zobowiązała się do usunięcia adresu Pani A. K. z bazy danych, czego nie uczyniła. Skarżące jako dowód wskazały kolejne wiadomości kierowane na ten adres przez Spółkę. Skarżące poinformowały również, że proszą o zbadanie procesu przyjęcia reklamacji od osoby trzeciej, wskazując, że „[r]eklamacja dotyczyła zmiany danych abonentki – Pani M. oraz danych Pani A. – to jej adres znajdował się w bazie U. Reklamacja złożona została przez męża Pani A. którego sytuacja w ogóle nie dotyczyła”. Skarżące podniosły również, iż „[t]rzecią sprawą jest prośba o wyjaśnienie skąd firma U. posiadała adres e-mail [...]. Firma w odpowiedzi na reklamację twierdzi że został on podany przez osobę zamawiającą czego nie potwierdza Pani M.”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej również Generalnym Inspektorem) ustalił następujący stan faktyczny.

1. Spółka przetwarza dane osobowe Pani M. M. w związku ze świadczeniem na jej rzecz usług telekomunikacyjnych.
2. Spółka na adres e-mail [...] przesłała w dniach [...] i [...] grudnia 2011 r. oraz w dniach [...] stycznia i [...] marca 2012 r. korespondencję dotyczącą świadczonych przez nią usług.
3. Spółka w złożonych w sprawie wyjaśnieniach wskazała, iż adres [...] nie był przez nią przetwarzany w związku z osobą Pani A. K., oraz że „został przyporządkowany do danych Pani M. M. i do czasu podniesienia przez Panią K. zarzutu bezpodstawnego przetwarzania tego adresu przetwarzany był wyłącznie w związku z osobą Pani M.”. Spółka poinformowała, iż ww. adres został jej wskazany jako adres dla celów korespondencyjnych, związanych ze świadczeniem usług na rzecz Pani M. M. w dniu [...] października 2010 r., oraz że wniosek dotyczący tego adresu został złożony telefonicznie przez osobę działającą w imieniu Pani M. M., dysponującą pełną wiedzą dotyczącą jej danych osobowych, w tym także adresu oraz numeru PESEL.
4. Spółka w złożonych w sprawie wyjaśnieniach poinformowała, iż w dniu [...] grudnia 2011 r. odnotowała telefoniczny kontakt, z którego wynikało, że ww. adres e-mail jest wykorzystywany przez nią do korespondencji kierowanej do Pani M. M. wbrew woli użytkownika tego adresu. Wskazała również, że wniosek o zaprzestanie przetwarzania tego adresu został przez nią uznany i wyjaśniła, że adres ten przed datą usunięcia został wykorzystany do przygotowania korespondencji, którą Pani A. K. otrzymała już po rozpatrzeniu wniosku. Spółka poinformowała również, iż obecnie korespondencja do Pani M. M. jest wysyłana wyłącznie na inny adres e-mail.
5. Spółka w przesłanym Pani M. M. piśmie z dnia [...] stycznia 2012 r. wskazała, iż „[w] odpowiedzi na złożoną reklamację, wyjaśniam, iż adresy do korespondencji oraz e-mailowe są podawane przez osoby zamawiające i na tej podstawie wprowadzane do systemu. Zgodnie z wyrażonym życzeniem wskazany adres e-mail [...] został usunięty z systemu”.
6. Spółka w złożonych w sprawie wyjaśnieniach poinformowała, iż z posiadanych przez nią informacji wynika, że nie udostępniła mężowi Pani A. K. żadnych danych osobowych dotyczących Skarżących.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, do zadań Generalnego Inspektora w szczególności należy wydawanie decyzji administracyjnych i rozpatrywanie skarg w sprawach wykonania przepisów o ochronie danych osobowych. Stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy administrator danych przetwarzający dane powinien dołożyć szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności jest obowiązany zapewnić, aby dane te były: (pkt 1) przetwarzane zgodnie z prawem.

W ocenie Generalnego Inspektora okoliczności sprawy wskazują, iż doszło do naruszenia przez Spółkę przepisów o ochronie danych osobowych, polegającego na niedołożeniu szczególnej staranności o której mowa w art. 26 ust. 1 ustawy. Przede wszystkim, z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że Spółka dokonała uzupełnienia danych osobowych Pani M. M., poprzez dodanie adresu e-mail należącego do Pani A. K., na żądanie osoby innej niż Pani M. M. Wyjaśnienia Spółki wskazują, że nie zna ona tożsamości osoby, z inicjatywy której doszło do tej operacji na danych osobowych Pani M. M., oraz że osoba ta została uznana za uprawnioną do występowania w imieniu Pani M. M. ze względu na posiadanie wiedzy o jej danych osobowych. W ocenie Generalnego Inspektora do uznania osoby kontaktującej się w sprawie usług świadczonych przez Spółkę na rzecz innej osoby, za uprawnioną do działania w imieniu abonenta Spółki, nie jest wystarczające posiadanie przez nią wiedzy o danych osobowych tego abonenta, lecz umocowanie do działania musi opierać się na przepisach prawa albo na oświadczeniu reprezentowanego. Podkreślić należy, że niedołożenie szczególnej staranności w tej kwestii może skutkować udostępnieniem danych osobowych lub też innych informacji ustawowo chronionych na rzecz osób nieuprawnionych. Dodatkowo wskazać należy, że Spółka jako administrator danych, w przypadku zebrania danych osobowych od innej osoby, niż ta której dane dotyczą i wprowadzenia tych danych do systemu informatycznego obowiązana jest posiadać informacje identyfikujące źródło danych. Wynika to z treści § 7 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. Nr 100, poz. 1024), zgodnie z którym dla każdej osoby, której dane osobowe są przetwarzane w systemie informatycznym - z wyjątkiem systemów służących do przetwarzania danych osobowych ograniczonych wyłącznie do edycji tekstu w celu udostępnienia go na piśmie - system ten zapewnia odnotowanie źródła danych, w przypadku zbierania danych, nie od osoby, której one dotyczą, jak również z treści art. 25 ust. 1 pkt 3 ustawy, stanowiącego, że w przypadku zbierania danych osobowych nie od osoby, której one dotyczą, administrator danych jest obowiązany poinformować tę osobę, bezpośrednio po utrwaleniu zebranych danych, o źródle danych.

Ponadto, w ocenie Generalnego Inspektora o dołożeniu przez Spółkę szczególnej staranności nie świadczy fakt, że pomimo zadeklarowania w skierowanym do Pani M. M. piśmie z dnia [...] stycznia 2012 r., że adres e-mail został usunięty, w późniejszym terminie nadal wykorzystywała ona ten adres do przesyłania korespondencji przeznaczonej dla Pani M. M..

Odnosząc się do kwestii zgodności z przepisami o ochronie danych osobowych procesu „przyjęcia reklamacji od osoby trzeciej”, wskazać w tym miejscu należy, że z wyjaśnień Spółki wynika, że nie udostępniła ona mężowi Pani A. K. danych osobowych Skarżących a Skarżące nie przedstawiły dowodów mogących podważyć te wyjaśnienia. Nie można zatem stwierdzić zaistnienia ewentualnego uchybienia polegającego na udostępnieniu tych danych. Jednakże fakt, że Spółka otrzymując informację, iż przesyła korespondencję przeznaczoną dla Pani M. M. na adres e-mail innej osoby, usunęła ten adres e-mail bez zweryfikowania prawdziwości tej informacji u osoby, do której adres e-mail był przypisany, czyli z pominięciem Pani M. M., w ocenie Generalnego Inspektora nie wskazuje na dołożenie przez Spółkę szczególnej staranności, o

której mowa w art. 26 ust. 1 ustawy. W ocenie Generalnego Inspektora, mimo, iż art. 23 ust. 1 pkt 1 ustawy, stanowiący, że przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, dopuszcza usunięcie ze zbioru czyichś danych osobowych bez aprobaty tej osoby, to jednak w stanie faktycznym, którego dotyczy niniejsza decyzja, Spółka powinna przed usunięciem informacji ze zbioru skonfrontować tę kwestię z Panią M. M., a zatem umożliwić jej realizację wskazanego w art. 32 ust. 1 ustawy prawa do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych.

Pomimo tego, że zdaniem Generalnego Inspektora w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżących doszło do naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych to jednak zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma fakt, że Generalny Inspektor wydając decyzję administracyjną zobowiązany jest do rozstrzygnięcia w oparciu o stan faktyczny istniejący w chwili wydania tej decyzji. To stanowisko potwierdza orzecznictwo sądowe. W szczególności przytoczyć w tym miejscu należy wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 7 maja 2008 r. w sprawie o sygn. akt I OSK 761/07, gdzie stwierdzono, iż „Badając bowiem legalność przetwarzania danych osobowych, GODO ma obowiązek ustalenia, czy na datę wydawania rozstrzygnięcia w sprawie dane konkretnego podmiotu są przetwarzane oraz czy czynione to jest w sposób zgodny z prawem”. Mając na uwadze, że z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, że Spółka aktualnie nie przetwarza informacji o adresie e-mail [...] w sposób będący przedmiotem skargi, tj. jako adres do korespondencji Pani M. M., stwierdzić należy, że postępowanie stało się bezprzedmiotowe, w związku z czym należy je umorzyć. Stosownie bowiem do art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. W doktrynie wskazuje się, że: „Bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, o której stanowi się w art. 105 § 1, oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a wobec tego nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione dopiero w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawisłej przed organem administracyjnym.” (B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, C.H. Beck, Warszawa 2004, s. 478). Ustalenie przez organ publiczny istnienia przesłanki, o której mowa w art. 105 § 1 Kpa zobowiązuje go, jak podkreśla się w doktrynie i orzecznictwie, do umorzenia postępowania, nie ma bowiem wówczas podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty, a dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy.

Wskazać jednakże należy, że Generalny Inspektor, korzystając z uprawnienia określonego w art. 19a ust. 1 ustawy, w odrębnym wystąpieniu zwrócił się do Spółki o podjęcie działań mających na celu uniknięcie nieprawidłowości w przyszłości.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Stronom na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przysługuje, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).